

E-BULLETIN

SLOVENSKÝ INŠTITÚT V PRAHE

NOVEMBER 2025

LUBOMÍR SCHMIDA: LÍNIE POLÍ

FOKUS

NA SÚČASNÚ SLOVENSKÚ LITERATÚRU

CELOROČNÝ CYKLUS PREZENTÁCIE KNÍH FINALISTOV
LITERÁRNEJ CENY ANASOFT LITERA

HOSŤ: JURAJ KOVÁČIK | MODERUJE: ELENA KOTOVÁ
12. 11. O 18:00, SLOVENSKÝ INŠTITÚT V PRAHE, HYBERNSKÁ 1

Príďte spoznať autorov a autorky z finálovej desiatky prestížnej slovenskej literárnej ceny Anasoft litera, ktorú odborná porota udeľuje raz ročne za najlepšie pôvodné slovenské prozaické dielo alebo za preklad pôvodného prozaického diela.

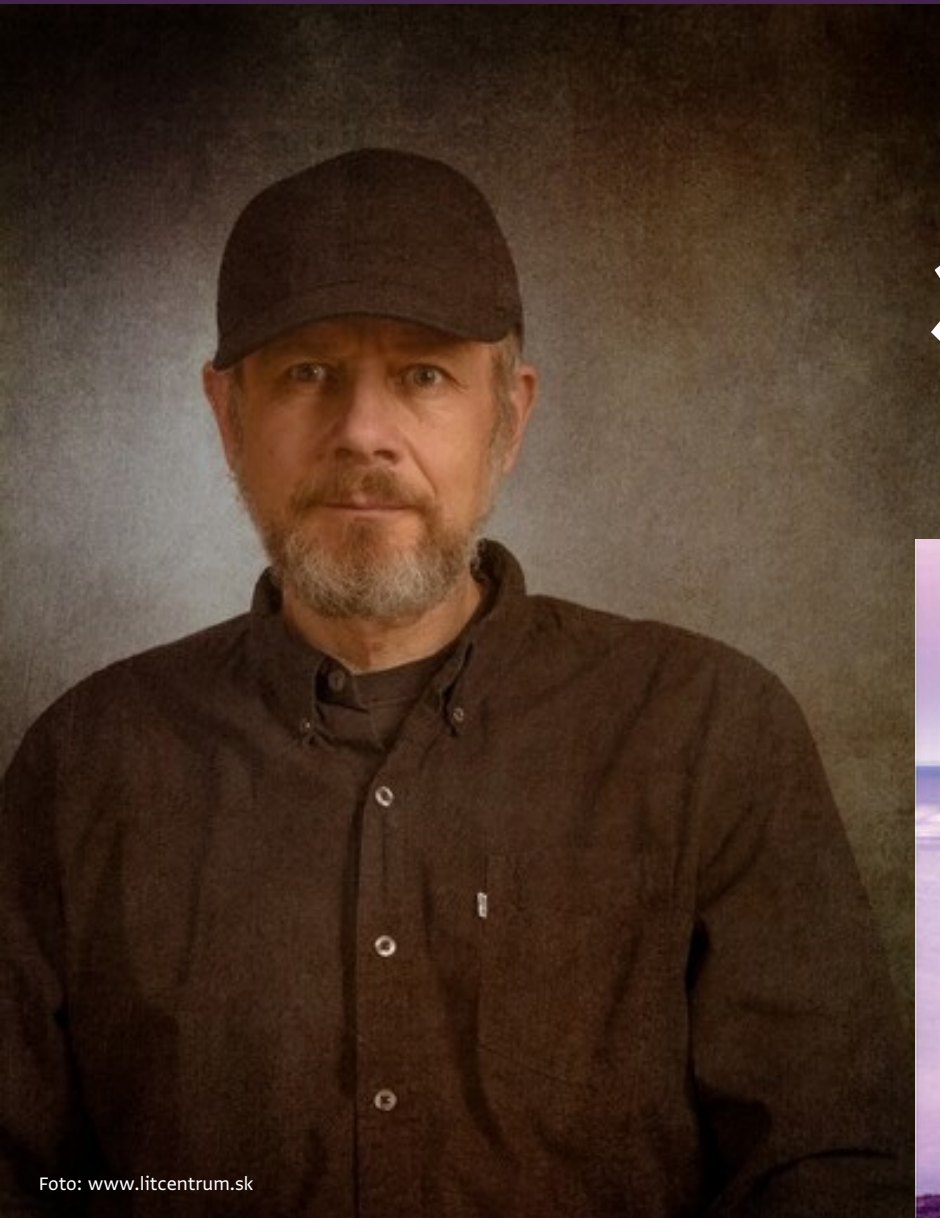

Foto: www.litcentrum.sk

Juraj Kováčik (*1964, Hlohovec)

Juraj Kováčik je fotograf, publicista, kníhkupec a finančný analytik. Žije a pracuje v Bratislave a Smrečanoch.

Pracoval ako kulisár a potom ako predavač v kníhkupectve. Po roku 1990 začal študovať fotografiu na VŠVU a pracovať v kníhkupectve Artforum. Neskôr založil firmu zameranú na finančné analýzy a popri tom sa venoval ekonomickej publicistike. Istý čas pôsobil ako fotograf na voľnej nohe.

V roku 2011 mu vyšla kniha fotografií a textov Tatry. Venoval sa aj publicistike, spolupracoval s časopisom .týždeň a editoval online magazín o výtvarnom umení. Od roku 2016 opäť pracuje v kníhkupectve Artforum.

Literárna tvorba:

- Debutoval zbierkou poviedok V panoramatickom kine (2018), s ktorou bol nominovaný na Anasoft litera.
- Nasledoval román Všetky jeho svety (2019).
- Treťou knihou boli Tri svety (2021).
- V roku 2023 sa opäť stal finalistom Anasoft litera so zbierkou poviedok Bod zlomu.

12. 11. 2025

o 18:00

**Slovenský inštitút
v Prahe,
Hybernská 1**

Bod zlomu (SLOVART, 2023)

Nečakaná udalosť, telefonát, gesto, slovo alebo čin obráti vzťahy a súvislosti hore nohami a prinúti postavy prehodnotiť svoj pohľad na svet a na seba samých.

Spisovateľ, ktorý prišiel o schopnosť čítať knihy. Muž, ktorý stratil ženu svojho života. Fotograf pri večernom fotení mora. Žena neverného muža. Nájomný vrah. Obchodník s akciami. Hráč pokru. Zlatokop. Cestujúci a pútnici, bežci a hľadači. A nad tým všetkým strácajúce sa hviezdy a vojna.

Pripravili:

Slovenský inštitút v Prahe,
Slovenské literárne centrum a TVAR.

OPÝTALI SME SA AUTORA:

JURAJ KOVÁČIK

Ako vnímate nomináciu na Anasoft litera a ako hodnotíte minuloročnú desiatku finalistiek a finalistov, ktorej ste boli súčasťou?

Som ten protivný človek, ktorý túži byť členom iba tých klubov, do ktorých ho nikto nepozýva. Takže ak sa niektorá moja kniha nedostane do finálovej desiatky, cítim sklamanie, ale keď ju tam zaradia, poviem si: fajn, dobre. Tá asymetria pocitov je vlastne úsmevná.

K hodnoteniu súťaže či jej výsledkov sa však nehodím. Na jednej strane sa mi môže zdať myšlienka súťaženia v literatúre absurdná, na druhej strane chápem, akú veľkú rolu hrá Anasoft litera pri propagácii slovenskej literatúry. A hneď za tým mi napadne, či literatúra vôbec potrebuje propagáciu a podporu. Pri filme to má zmysel – bez veľa peňazí sa veľa neurobí –, ale písanie je tak intímna a individuálna činnosť.

Takto sa ja stále vo všetkom rýpem a nič nie je dobré. Starý frflos – a čo k tomu dodať.

Bod zlomu je „knihou poviedok o momentoch, ktoré zmenili život“. Máte medzi nimi jednu obľúbenú?

Neviem, či obľúbenú, ale ako prvá mi napadne poviedka o fotografovi. Keď som tú knihu písal, začala vojna na Ukrajine, a je neuveriteľné, ako dávno sa to dnes zdá – akoby odvtedy ubehli desaťročia. Všetko sa deje veľmi rýchlo a čím ďalej, tým bláznivejšie. Šialené je v tomto prípade to správne slovo, a človek potrebuje teflónové brnenie, aby po ňom prúd správ stiekol bez toho, aby mu zamotal hlavu.

Na toto je dobré čítanie kníh – na vytváranie brnenia, ktoré nám umožní neuviaznuť v pene každodennosti.

Okrem toho, že píšete, ste tiež finančným analytikom a kníhkupcom, dlhodobo sa venujete fotografii a pracovali ste napríklad aj ako kulisár. Prelínajú sa tieto rôznorodé zamerania a skúsenosti nejakým spôsobom vo Vašej literárnej tvorbe – inšpirujú Vás?

Pri písaní si stanovím základné nastavenie, no potom sa snažím do procesu nevstupovať plánovaním či korigovaním. Myslím, že to platí pre všetko, čo v živote robíme – v každom našom počíne sa prejavuje to, kým alebo čím všetkým sme boli.

Zaujímavé to začne byť vo chvíli, keď si uvedomíme, ako veľmi naša minulosť ovplyvňuje naše myšlienky a činy, začneme si uvedomovať, ako nás to obmedzuje a následne sa skúsime posunúť niekam inam. Písanie a čítanie kníh je takýmto pokusom posunúť sa mimo svojich rámcov. Rozšíriť sa.

Rozšíriť svoje bytie do priestorov, o ktorých sme ani netušili, že existujú. V tomto sú knihy nenahraditeľné – tou mierou slobody, ktorú nám môžu dať.

Výstava

JABLKO a STROM

Táňa Svatošová Cipárová, Miroslav Cipár

Kurátorka: Zuzana Sýkorová

3. 10. – 14. 11. 2025, ST-PI 13:00–18:00 hod.

Slovenský inštitút v Prahe, Hybernská 1

Výstava *Jablko a strom* je poctou nedožitému životnému jubileu obdivuhodne všestranného výtvarníka a významnej osobnosti slovenskej výtvarnej scény, Miroslava Cipára, ktorý by sa tento rok dožil 90 rokov. Keďže jablko nepadá ďaleko od stromu, v tomto prípade to platí obzvlášť – po prvýkrát prezentujú svoju tvorbu na spoločnej výstave *otec a dcéra*, no predovšetkým dve samostatné tvorivé individuality, ktoré mali k sebe i na diaľku zarážajúco blízko: *Táňa Svatošová Cipárová* a *Miroslav Cipár*.

Jablko a strom vyjadruje nielen príbuzenský, ale predovšetkým hlboko priateľský, kolegiálny a umelecky blízky vzťah otca a dcéry. Spoločným prvkom oboch je dlhodobá fascinácia písmom – fenoménom, ktorý sa v nespočetných variáciách objavuje ako latentný motív, niekedy tvorí samotný obsah ich diel a s ktorým pracujú niekedy odlišným, inokedy zas veľmi príbuzným spôsobom, napriek fyzickej vzdialenosti a času.

Ivan Šulík – riaditeľ Spolku sv. Vojtecha:

S Miroslavom Cipárom sme začali spolupracovať v roku 2010, keď som viedol redakciu Katolíckych novín v Bratislave, a pokračovali sme aj po roku 2014, keď som prevzal vedenie Spolku svätého Vojtecha, najväčšieho a najstaršieho slovenského katolíckeho vydavateľstva. Mojim snom bolo vydať niektoré skvosty klasickej svetovej literatúry a len s malou dušičkou som sa majstra spýtal, či by bol ochotný ilustrovať Exupéryho *Citadelu*. To bol odrazový mostík k trom veľkým knižným projektom.

Mimoriadne mi záležalo na vydaní Danteho Božskej komédie. Spomenul som to pred ním s návrhom, či by sa na to podujal. On len mimochodom poznamenal, že by ešte rád ilustroval Goetheho *Fausta*. A tak sme ním začali. Po *Faustovi* nasledovala spomínaná Danteho Božská komédia a jedinečný cyklus uzatvoril Cervantesov *Dômyselný rytier Don Quijote de la Mancha*, ktorého vydania sa výtvarník, žiaľ, nedožil. Všetky tri knižné klenoty získali celosvetové ocenenie Red Dot Award, považované za dizajnového Oscara, a cenu Najkrajšie knihy Slovenska.

Po smrti Miroslava Cipára Táňa celkom prirodzene prevzala umeleckú štafetu a začala spolupracovať s našim vydavateľstvom. Ako prvé ilustrovala Rilkeho *Príbehy o milom Pánu Bohu*, ktoré ležali na otcovom stole, no nestihol ich ilustrovať. Nasledovala knižka *Na detskej vlne*, tri cykly *Križovej cesty*, lexikón *svätých* a rozpracované má pre nás ďalšie projekty.

Pokračovali aj vrúcnosť a priateľstvo, ktoré ma spájalo s jej otcom. Lebo dobrý strom rodí dobré ovocie. *Jablko*, ktoré ochutnávame dnes, má výnimočnú chuť. Keď vidím Tánine obrazy, pripadá mi to, akoby niekto pohladil Mirove obrazy. Je tam cipárovská pečať, ale sú jej, ženské a nežné. Našla si vlastnú cestu, po ktorej sa teraz kotúľa, aby, podobne ako jej otec, skrášľovala náš svet.

Miroslav Cipár zanechal za sebou obrovské dielo. No odovzdal nám toho omnoho viac. Súčasťou jeho úžasného dedičstva je aj výtvarníčka Táňa a jej tvorivý potenciál. A my za oboch, strom aj jablko, zo srdca ďakujeme.

Kurátorka Zuzana Sýkorová | Foto: kysuckagaleria.sk

NA SLOVÍČKO S KURÁTOROU ZUZANOU SÝKOROVOU

Aký bol pre Vás proces výberu diel pre výstavu Jablko a strom? Čo Vás pri zostavovaní selekcie prác najviac zaujalo či prekvapilo?

Musím sa priznať, že až do prípravy výstavy som tvorbu Táne Svatošovej Cipárovej poznala len z jej webovej stránky a som veľmi vďačná za možnosť spoznať ju bližšie. Spočiatku bolo mojím zámerom nájsť u oboch úplne odlišné diela, poukázať na ich autorskú rozdielnosť. Ako som postupne spoznávala Tánine maľby, kresby a kaligrafie odkrývali sa mi veľmi jemné, krehké spojivá s tvorbou jej otca – prejavovali sa v rovnakej farebnosti, v spôsobe vedenia čiary, v podobnom motíve.

No vyslovene ma prekvapili niektoré už na prvý pohľad veľmi príbuzné diela s jej otcom, hoci ich vytvorili nezávisle od seba vo veľkej fyzickej vzdialenosti a v iných časových obdobiach.

Vychádzajúc z názvu výstavy, v čom „jablko“ nepadlo ďaleko od „stromu“? A v čom naopak spočíva jedinečnosť Tatiany Svatošovej Cipárovej a Miroslava Cipára ako tvorivých individualít?

To je veľmi ťažká otázka na krátku odpoveď. Táňa, rovnako ako jej otec, patrí k autorom mimoriadne pracovitým – s rovnakým zaujatím a vážnosťou pristupuje ku všetkým svojim aktivitám, či už kresbe, maľbe, ilustrácii, kaligrafii, monumentálnym realizáciám v architektúre, Metóde vedomej stopy pohybu, tai-ťi. Pre oboch, ako už bolo viackrát spomenuté, je charakteristická fascinácia a dlhodobá práca s písmom a znakom. Napriek mnohému spoločnému zostávajú autentickí a jedineční.

V Táninom rukopise cítiť previazanosť s jej dlhodobými aktivitami súvisiacimi s pohybom a v dobrom slova zmysle viac „maliarsky“ prístup k maľbe, u Miroslava Cipára je to všadeprítomnosť línie v jej najrôznejších formách a jasná identifikovateľnosť jeho diel.

Pôsobíte ako kurátorka v Kysuckej galérii v Ošadnici. Miroslav Cipár stál pri zrode tejto inštitúcie a dnes sú jeho diela zastúpené v jej zbierkach. Mohli by ste priblížiť toto prepojenie a jeho širší význam?

Miroslav Cipár nielen stál pri zrode našej inštitúcie, ale vytvoril aj jej logo, ktoré – podobne ako všetky jeho značky – zostáva stále moderné a nadčasové. Hoci žil väčšinu života v Bratislave, ku krajine svojho detstva mal vždy blízky vzťah.

Kysuckú galériu možno vnímať ako obraz tohto vzťahu. Od začiatku buduje a spravuje kolekciu diel Miroslava Cipára, ktorá zahŕňa kresby, grafiky, ilustrácie, logá a jednu bronzovú plastiku – model monumentálneho súsošia Drotára a džarka, ktoré vytvoril pre mesto Turzovka. Myslím, že v rámci slovenských galérií máme z hľadiska rôznosti výtvarných druhov najucelenejšiu zbierku jeho tvorby, ktorá aspoň náznakovo zachytáva všetky jeho tvorivé obdobia. A sme na to aj patrične hrdí.

Vizuálne umenie

Čarovné Slovensko

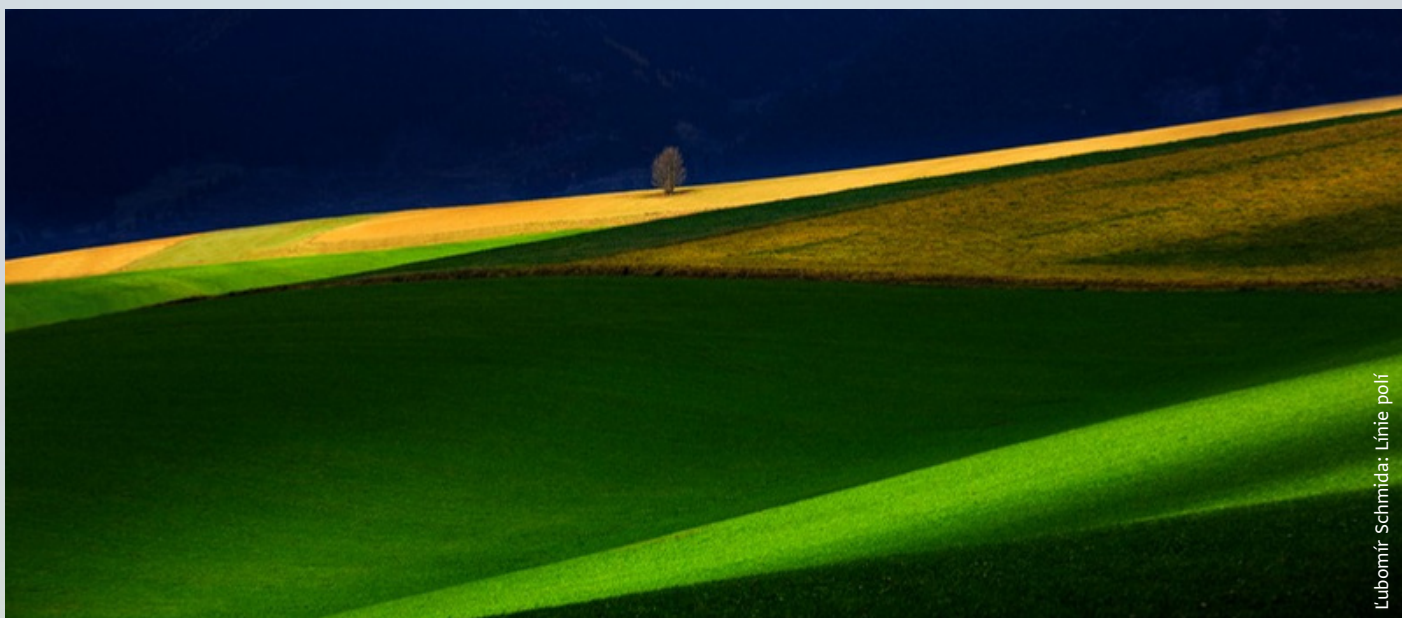
Výstava Zväzu slovenských fotografův

21. 11. 2025 – 15. 1. 2026, ST-PI 13:00–18:00 hod.

Vernisáž 20. 11. 2025 o 18:00 | Slovenský inštitút v Prahe, Hybernská 1

Vystavujúci autori a autorky: Viktória Bilka, Adriana Durkáčová, Juraj Čech, Igor Čombor, Ján Hlaváč, Pavol Juráček, Otto Jirka, Milan Filičko, Štefan Lipták, Peter Kralovenský, Karol Klváček, Angelika Kopiják, Ernest Koppon, Martin Kučera, Ján Macho, Maroš Purtz, Dušan Strelka, Jozef Pelachy, Daniel Pastucha, Barbora Považanová, Ľubomír Schmida, Ján Šranko, Karel Slimáček, Milan Uhrín, Juraj Vohnout, Ladislav Weber
Kurátorka: Věra Matějů – predsedníčka Svazu českých fotografů

Téměř pohádkovou slovenskou krajinu představují fotografie členů Zväzu slovenských fotografův, které vznikly v posledním desetiletí. Výstava prezentuje zejména tvorbu zaměřenou na výtvarnou krajinářskou fotografii.

Ľubomír Schmida: Linie polí

Zväz slovenských fotografův (ZSF), který výstavu pořádá, byl založen v roce 1968 v Ružomberku během Mezinárodního salonu umělecké fotografie Fotoforum. Do roku 1995 sídlil v Bratislavě, nyní působí opět v Ružomberku. Sdružuje přední slovenské fotografy, ale jeho členy jsou také tvůrci z Čech a dalších zemí. ZSF má významné historické postavení ve vývoji slovenské fotografie. Pozitivně zviditelňuje slovenskou fotografii doma i v zahraničí, což potvrzují jeho úspěchy a akce.

Vedle členských a individuálních výstav významných fotografů spolupřádá mezinárodní ekologický salon Strom a umělecký salon Fotoforum, každoročně organizuje mezinárodní setkání fotoklubů, mapový okruh TAMAPO, fotocampy a další fotografická setkání pro dospělé, děti i mládež. Součástí jeho činnosti jsou také krajinářské workshopy zaměřené na fotogenické oblasti Liptova, Vysokých Tater a Nízkých Tater.

Obdiv ke kráse rodné země, přírodní majestát v jeho čaroplných podobách přibližuje divákům Slovensko jako místo skvělých přírodních scenérií, neporušené přírody a života v souladu s ní. Je s podivem, jak fotografové oslavují krásu krajiny a sílu krajinné fotografie – jak doma nacházejí stále nová nádherná místa, ale i jak si dovedou pohrát s obyčejnými místy, vidět nezapomenutelné záběry v prostředí a lidech okolo sebe, pracovat s barvami a světlem, neobvyklou kompozicí či souhrou detailu a celku.

Každý z tvůrců k viděnému přidává svůj osobní zážitek, dojem a postoj. Výsledné obrazy objevují krásu a nekonečnost života pro člověka a harmonizují jeho soužití s přírodou. Současně vyzývají k zachování a ochraně přírodního bohatství.

Mnozí ze zúčastněných fotografů – Viktoria Bilka, Juraj Čech, Igor Čombor, Adriana Durkáčová, Ján Hlaváč, Pavol Juráček, Otto Jirka, Milan Filičko, Peter Kralovenský, Karol Klváček, Angelika Kopiják, Ernest Koppon, Martin Kučera, Štefan Lipták, Ján Macho, Maroš Purtz, Jozef Pelachy, Daniel Pastucha, Barbora Považanová, Ľubomír Schmida, Dušan Strelka, Karel Slimáček, Ján Šranko, Milan Uhrín, Juraj Vohnout a Ladislav Weber – mají za sebou autorské výstavy doma, někdy i v zahraničí, jsou autory publikací či kalendářů a úspěšně reprezentují nejen ZSF, ale i Slovensko.

Předseda svazu Ľubomír Schmida na otázku, jak výstava působí, odpovídá: „Blahodárne, uklidňujúco a hrejivo.“ Je skutečně uklidňující vidět po záplavě snímků zničené, zpusťované, živořící, lidským působením zdevastované přírody a krajiny, které se nám nabízejí v tisku či digitální podobě, tolik čarovného půvabu a pohody, radovat se spolu s fotografy z neopakovatelných křehkých a pomíjivých okamžiků v neporušené přírodě.

V tomto smyslu nesou jejich obrazy i závažné poselství o zranitelnosti zobrazené harmonie krajiny. Fotografové totiž nabízejí záběry, které se stávají závažnou pamětí doby, kronikou stylu života a povahy jednotlivce a svými snímky udržují prestiž a vysokou kvalitu slovenské fotografie a fotografie vůbec.

Výstava nejen potěší na duši, ale i připomene odpovědnost, kterou člověk jako součást věčné, zdánlivě neporazitelné přírody má.

Věra Matějů – kurátorka

6. ROČNÍK FILMOVÉHO FESTIVALU NEZLOMNÍ A OBĚTOVANÍ

4. 11. – 7. 11. 2025 | KINO ATLAS, KE ŠTVANICI 371/4, PRAHA 8

Slovenský inštitút v Prahe pozýva na 6. ročník festivalu dokumentárných filmov Nezломní a obětovaní, ktorý organizuje Muzeum paměti XX. století.

Festival tradične predstavuje silné príbehy ľudí, ktorí sa v 20. storočí postavili totalitným režimom v Československu i v ďalších krajinách strednej a východnej Európy.

Témou tohto ročníka je alternatívna kultúra, ktorá sa stala priestorom slobodného vyjadrenia a vzdoru proti komunistickému režimu. Hudba, výtvarné umenie, samizdat či undergroundová scéna vytvárali ostrovčeky slobody v neslobodnej spoločnosti a zostávajú inšpiráciou dodnes.

Festival ponúkne filmové premietania, stretnutia s tvorcami, debaty s odborníkmi aj špeciálne dopoludňajšie programy pre školy. Kompletný festivalový program a informácie o vstupenkách nájdete na tomto [odkaze](#).

Komuna

5. 11. 2025 o 17:30 (Kino Atlas, veľká sála)

ČR/SR, 2020, r. Jakub Jelény, 88 min.

Hostia: Miroslav Vodrážka, Tomáš Straka/Slampoetry | Moderátor: Michal Macháček

Túžba po slobode v čase normalizácie vytvorila voľné združenie mladých Košičanov, ktorí vyznávali princípy undergroundu. Stali sa outsidermi z vlastnej vôle, aby žili slobodne na okraji spoločnosti a mohli sa stať tvorcami samých seba. Dnes žijú viac v minulosti, vo vzájomnom podozrievaní zo zrad. Nad ich príbehom sa vznáša spomienka na tragicky zosnulého gurua, filozofa a básnika Marcela Strýka.

HISTORICKÝ VEĽKOFILM MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK

11. 11. 2025 O 17:00 | TYRŠŮV DŮM
SPOLEČENSKÁ MÍSTNOST HNÍZDO, ÚJEZD 450/40, PRAHA 1

REZERVÁCIA MIEST NA MRSTEFANIK@CENTRUM.CZ

Spoločnosť gen. Dr. Milana Rastislava Štefánika pri príležitosti Dňa vzniku Československa pozýva na historický veľkofilm Milan Rastislav Štefánik, ktorý mal premiéru pred 90 rokmi.

Záštitu nad podujatím prevzali Slovenský inštitút v Prahe a Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Prahe.

Milan Rastislav Štefánik

Československo, 1935, 91 min

Réžia: Jan Svíták | Scenár: Bohumil Štěpánek

Hrajú: Zvonimir Rogoz, Ján Sýkora, Oľga Borodáčová, Andrej Bagar, Zdenka Bezručová a ďalší.

Snímka prináša životný príbeh medzinárodne presláveného slovenského vedca, vojaka a diplomata, ktorý počas 1. svetovej vojny významne prispel k vytvoreniu podmienok vedúcich k vzniku Československa a tragicky zahynul pri leteckej katastrofe.

Predstavitel' hlavnej úlohy, Chorvát Zvonimir Rogoz, získal za svoj výkon Filmovú cenu (1935).

EUNIC IMAGINE FESTIVAL: REGENERÁCIA MIEST

3. 11. – 4. 11. 2025 | Praha, rôzne miesta

Dvojdňová konferencia EUNIC Imagine Festival v Prahe pozýva na prednášky a workshopy európskych odborníkov na tému udržateľného a dostupného bývania a verejného priestoru.

Festival združí architektov, zástupcov verejného sektora, umelcov a ďalších odborníkov z krajín Európskej únie, ktorí budú diskutovať o budúcnosti našich miest.

Program začne konferenciou v Centre pre architektúru a metropolitné plánovanie (CAMP), ktorá sa zameria na výzvy spojené s úpravami verejných priestorov, inkluzívnym plánovaním a dostupnosťou bývania.

Druhý deň festivalu bude patriť komornejšiemu formátu. V Goetheho inštitúte, Rakúskom kultúrnom fóre, Talianskom kultúrnom inštitúte a na Veľvyslanectve Švédska sa uskutočnia workshopy, prednášky a okrúhle stoly. Tie prepoja architektov, zástupcov miest a odborníkov z rôznych krajín EÚ s českými orgánmi a zainteresovanými stranami, aby si mohli vymieňať skúsenosti a poznatky. Program druhého dňa prebehne výlučne v angličtine.

Zo Slovenska sa festivalu zúčastnia dvaja zástupcovia projektu Trenčín – Európske hlavné mesto kultúry 2026 – Hana Laššová a Omar Mirza.

ZASTÚPENIE SLOVENSKA NA PODUJATÍ EUNIC IMAGINE FESTIVAL

3. 11. 2025 | 17:15-18:55

Mestá s dostupným bývaním a regeneratívnymi verejnými priestormi

Hana Laššová je architektka a projektová manažérka pre verejný priestor v Kreatívnom inštitúte Trenčín. V súčasnosti vedie vlajkový projekt City Reimagined, ktorý sa zameriava na intervencie vo verejnom priestore, organizáciu kultúrnych podujatí a spoluprácu s miestnymi komunitami.

📍 CAMP – Centrum architektury a městského plánování, Vyšehradská 2075, Praha

4. 11. 2025 | 9:00-12:00

Ako môžu mestá získať udržateľné verejné priestranstvá

Omar Mirza študoval dejiny umenia vo Viedni a má dlhoročné skúsenosti ako kurátor súčasného umenia. Svoje praktické zameranie rozširuje na úrovni mesta Trenčín, kde sa venuje formovaniu a transformácii verejných priestranstiev.

📍 Taliansky kultúrny inštitút
Šporkova 335/14, Praha

Viac informácií o programe, prednášajúcich a miestach konania nájdete na [webovej stránke EUNIC Praha](#). Účasť na konferencii a sprievodnom programe je bezplatná. Registrácia je nutná prostredníctvom [GoOut](#).

PROGRAM PONDELOK 3. 11. 2025 CAMP (VYŠEHRADSKÁ 2075, PRAHA)

- REGISTRÁCIA | 12.00
- Hlavná prednáška | Ondřej Chybík, Chybík & Křištof (Česká republika)
- **PANEL #1: ČO VYTVÁRA SKVELÝ VEREJNÝ PRIESTOR | 13.15-14.55**
 - Małgorzata Kuciewicz & Simone De Iacobis, Centrala (Poľsko)
 - Maxwell Gitenstein, SO-LA (Nórsko)
 - Barnabas Szakacs, Lépték-Terv (Maďarsko)
 - Ian Bogle, Bogle architects (Spojené kráľovstvo)
 - Shahram Agaajani, Metaform Architects (Luxembursko)
- **PANEL #2: INŠPIRÁCIA PRE DOSTUPNÉ BÝVANIE | 15.15-16.55**
 - Peter Sapp, Querkraft Architekten (Rakúsko)
 - Ola Broms Wessel, Spridd (Švédsko)
 - Massimo Alvisi & Junko Kirimoto, Alvisi Kirimoto (Taliansko)
 - Lenka Holčnerová, Atelier Holčnerová (Portugalsko)
 - Boris Zeisser, Natruified Architecture (Holandsko)
- **PANEL #3: MESTÁ S DOSTUPNÝM BÝVANÍM A REGENERATÍVNYMI VEREJNÝMI PRIESTORMI | 17.15-18.55**
 - Xavi Matilla, Barcelona (Španielsko)
 - Benjamin Panchout, RATP Paris (Francúzsko)
 - Hana Laššová, Trenčín: City Reimagined (Slovensko)
 - Rüdiger Engel, Freiburg (Nemecko)
 - Kristina Ullmanová, Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (Česko)

PROGRAM UTOROK 4. 11. 2025

RÔZNE MIESTA

- **DIZAJN DOSTUPNÉHO BÝVANIA | Goethe-Institut | 09.00–13.00**

Aké prístupy môžu zabezpečiť kvalitné a cenovo dostupné bývanie v európskych mestách?

- Peter Sapp, Querkraft Architekten (Rakúsko)
- Ola Broma Wessel, Spridd (Švédsko)
- Massimo Alvisi & Junko Kiritomo, Alvisi Kiritomo (Taliansko)
- Boris Zeisser, Natruft Architecture (Holandsko)

- **DIZAJN UDRŽITELNÝCH VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ | Rakouské kulturní forum | 14.00–18.00**

Ako navrhovať verejný priestor, ktorý podporuje komunitný život a ekologickú stabilitu

- Shahram Agaajani, Metaform Architects (Luxembursko)
- Małgorzata Kuciewicz & Simone De Iacobi, Centrala (Poľsko)
- Maxwell Gitenstein, SOLA (Nórsko)
- Ian Bogle, Bogle architects (Spojené kráľovstvo)

- **AKO MÔŽU MESTÁ ZÍSKAŤ UDRŽATEĽNÉ VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ | Italský kulturní institut | 09.00–12.00**

Príklady európskych miest, v ktorých verejný priestor vzniká vďaka spolupráci architektov a obyvateľstva. Panelová diskusia.

- Xavi Matilla, Barcelona (Španielsko)
- Omar Mirza, Trenčín: City Reimagined (Slovensko)
- Natalia Szecsenyi, Lépték-Terv (Maďarsko)
- Moderuje: Kateřina Eklová

- **AKO MÔŽU MESTÁ ZÍSKAŤ DOSTUPNÉ BÝVANIE | Veľvyslanectvo Švédska | 14.00–17.00**

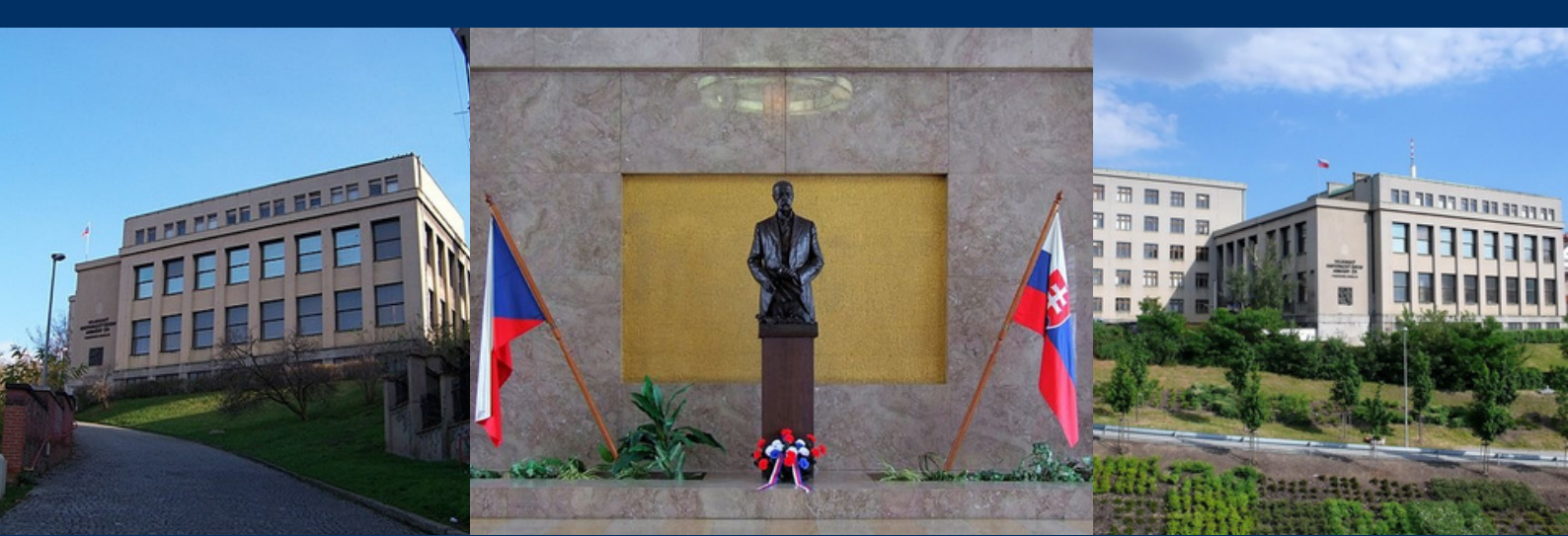
Skúsenosti európskych miest s politikami dostupnosti, inkluzívneho plánovania a inovatívnych investičných modelov. Okrúhly stôl.

- Rüdiger Engel, město Freiburg (Nemecko)
- Lenka Holcnerová, Atelier Holcnerová (Portugalsko)
- Benjamin Panchout, RATP Paris (Francúzsko)
- moderátor: Kateřina Eklová

Program druhého dňa bude prebiehať výlučne v anglickom jazyku.

ČESKO-SLOVENSKÝ DEŇ V ARMÁDNOM MÚZEU ŽIŽKOV

5. 11. 2025 | Armádné múzeum Žižkov, Praha 3

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Českej republike a Slovenský inštitút v Prahe organizujú v spolupráci s Vojenským historickým ústavom Praha deň venovaný česko-slovenskej spolupráci mladej generácie.

Študenti z Trenčína, Příbrami a Prahy sa stretnú v inšpiratívnom prostredí Armádného múzea Žižkov, aby si vymenili skúsenosti, nadobudli nové vedomosti a spoločne reflektovali kultúrne aj historické väzby oboch národov.

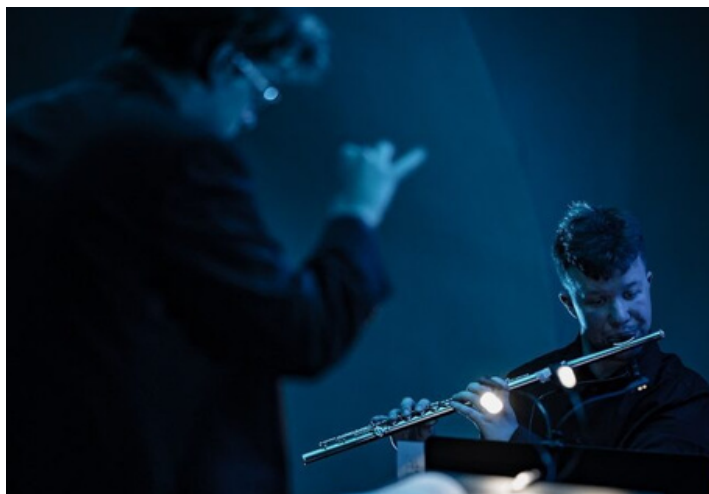
Výstava Psáno do mraků predstaví práce žiakov propagačného výtvarníctva Školy umeleckého priemyslu Trenčín, ktoré reflektujú literárne dielo Josefa Čapka vytvorené v koncentračnom tábore. Žiaci zo Základnej školy Bratří Čapků v Příbrami predstavia rovesníkom literárne pásma o bratoch Čapkoch.

Súčasťou programu bude aj premietanie oceneného filmu Nenastoupili, ktorý rozpráva príbeh židovskej rodiny unikajúcej pred nacistami, a prehliadka stálych expozícií múzea venovaných 2. svetovej vojne a holokaustu.

Podujatie s bohatým programom symbolicky prepojí slovenských a českých študentov s cieľom posilniť česko-slovenskú spoluprácu a kultúrnu vzájomnosť mladej generácie prostredníctvom kultúry, vzdelávacích aktivít a spoločných európskych hodnôt.

•

Informujeme a odporúčame

LAUG.SONORIS : SOLO.EXTENDED

**4. 11. 2025 O 19:30 | GALÉRIA HAMU
(MALOSTRANSKÉ NÁM. 258/13, PRAHA 1)**

Aké sú limity jednotlivých nástrojov? A aké techniky ich môžu prekročiť?

Zažite progresívne spojenie živej hudby a elektroniky v nekompromisnom a zvukovo odvážnom prevedení! Česko-slovenský ansámbl laug.sonoris vystúpi na festivale Echofluxx s programom, ktorý posúva hranice akustického aj elektronického zvuku.

Predstaví elektroakustický dialóg medzi tradičnými nástrojmi a ich rozšírenými možnosťami – tam, kde sa zvuk stáva experimentom a forma objavovaním.

Program koncertu:

Panayiotis Kokoras: Mutation /2014,
klarinet + elektronika

Panayiotis Kokoras: Bellow /2021,
akordeón + elektronika

Michal Rataj: Floating /2022, flauta + elektronika

Kaija Saariaho: Nocturne /2025, sólové husle

Ansámbl laug.sonoris:

Marek Příbyl: flauta | Veronika Coganová: klarinet |
Filip Kratochvíl: akordeón | Vít Janečka: husle | Štefan Drtina: violončelo | Patrik Kako: dirigent

Koncert podporili OSA a Nadácia Život umelce.
Vstupenky nájdete na tomto [odkaze](#).

HORE JE NEBO, V DOLINE SOM JA

Slovensko / Česko, 2024, 93 min

Pätnásťročný Enrique prežíva pokojné leto v ospalom slovenskom údolí. Bezstarostné dni na babetách sa skončia vo chvíli, keď zistí, že jeho matka nie je taká, za akú ju považoval. Zdanlivo nevinné chvíle s kamarátmi nahľadávajú čoraz väčšie pochybnosti, dedinské reči vedú dospievajúceho chlapca k postupnému odhaľovaniu pravej tváre matky, ktorá pracuje ďaleko v meste a domov prichádza len zriedka. Okolnosti vyústia do momentu, kedy musí Enrique urobiť morálne rozhodnutie.

Intímna coming-of-age dráma Hore je nebo, v doline som ja je inšpirovaná skutočnými udalosťami z tzv. „hladových“ slovenských dolín. Vo filme účinkujú neherci, objavení priamo v lokalite natáčania.

Film je režisérskym debutom čerstvej absolventky VŠMU Kataríny Gramatovej.

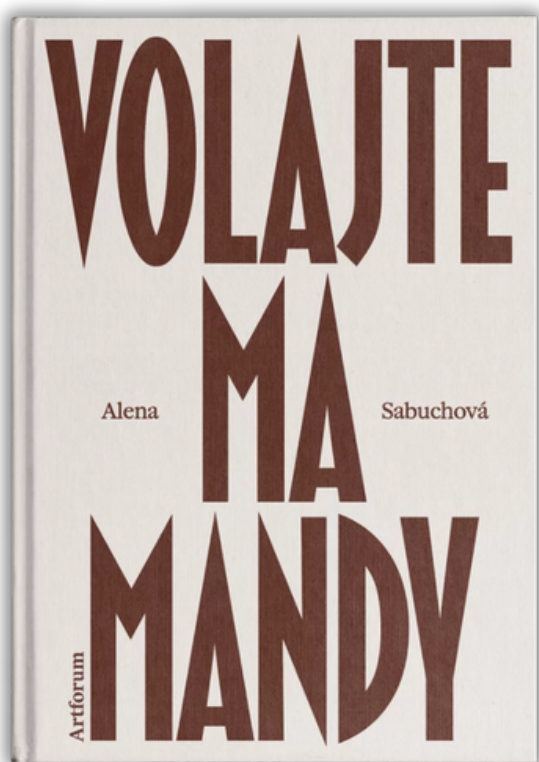
Réžia a scenár: Katarína Gramatová

Kamera: Tomáš Kotas

Hrajú: Michal Záchenský, Eva Mores, Jana Olhová,
Adam Šuniar, Dominik Vetrák, Július Olha, Attila Mokos

ALENA SABUCHOVÁ: VOLAJTE MA MANDY

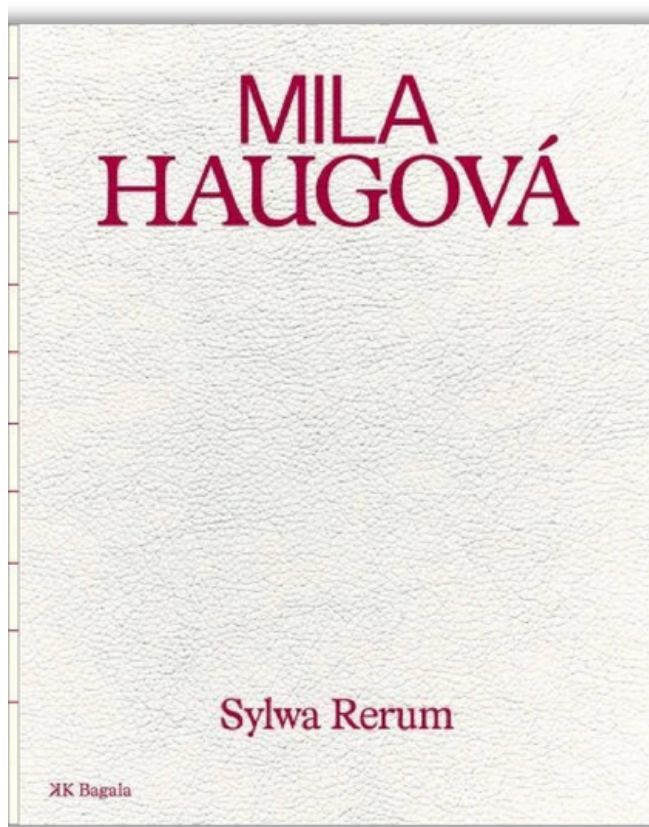
ARTFORUM, 2025

Ako sa mení svet, ako sa mení Mandy. Aký bol život v Meste a v Mestečku? Dobový príbeh ženy v druhej polovici 20. storočia v Československu. Započujete v ňom hudbu, tóny lásky, no aj bolesti, zvuky doby i zvláštnosti, čo tvoria svet. Rozprávačkou románu je dospelievajúce dievča, ktoré je v príbehu dievčaťom iba chvíľu, neskôr sa v ňom otvára jej pohľad ako deväťdesiatničky.

MILA HAUGOVÁ: SYLWA RERUM

KK BAGALA, 2025

Kniha úvah nad životom a plynutím času. Mottom esejí, glos, fragmentov aj zárodkov slovenskej poetky Mily Haugovej (1942) je život rodinný aj spoločenský. Názov „Sylwa Rerum“ znamená „Les vecí“ a táto nevšedná zbierka textov je koncipovaná ako literárna autobiografia.

ONDREJ FRANCISCI

10. NOVEMBER 1915, SLOVENSKÝ KOMLÓŠ – 21. APRÍLA 1985, BRATISLAVA

Foto: Osobnosti.sk

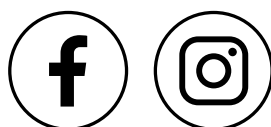
**V novembri si pripomíname
110. výročie narodenia
Ondreja Francisciho –
slovenského dirigenta,
zbormajstra, pedagóga
a hudobného skladateľa.**

Vedeli ste, že Ondrej Francisci...

- získal maturitu na Učiteľskom ústave v maďarskom Miškovci a pôsobil ako učiteľ vo svojom rodisku, Slovenskom Komlóši;
- neskôr začal študovať na Hudobnej akadémii F. Liszta v Budapešti, kde jeho štúdium prerušila 2. svetová vojna;
- po skončení vojny odišiel na Slovensko, kde vyštudoval Štátne konzervatórium v Bratislave a pokračoval štúdiom kompozície na VŠMU u Alexandra Moyzesa;
- popri štúdiu pôsobil ako učiteľ na základných školách v Devínskej Novej Vsi a v Bratislave a ako inštruktor hudobnej výchovy v Ústrednom dome pionierov a mládeže Klementa Gottwalda;
- od roku 1951 pôsobil v Československom rozhlase v Bratislave, kde založil Detský spevácky zbor, stal sa jeho zbormajstrom a skladateľom;
- s Detským zborom nahral takmer 500 skladieb najrôznejších žánrov a absolvoval množstvo koncertov doma aj v zahraničí;
- v zbore pod jeho vedením vyrastalo mnoho významných spevákov a speváčok, napríklad Edita Gruberová, Magda Hajóssyová, Gabriela Beňáčková, Dušan Jarjabek, Jana Kocianová či Jozef Benedik;
- v rokoch 1971–1976 vyučoval na Bratislavskom konzervatóriu, okrem iného aj metodiku vedenia detského zboru;
- ako skladateľ sa venoval predovšetkým piesňovej a zborovej tvorbe.

Slovenský inštitút v Prahe
Hyberná 1
110 00 Praha 1, Česká republika
www.slovenskyinstitut.cz
Tel: +420 721 466 298
E-mail: si.prague@mzv.sk

Zmena programu vyhradená.

V prípade záujmu o návštevu galérie mimo otváracích hodín nás kontaktujte na tel. čísle +420 721 466 298.

Účasťou na podujatiach Slovenského inštitútu v Prahe dávate súhlas so spracovaním osobných údajov.
Vaše osobné údaje nebudú poskytnuté tretím stranám na ďalšie spracovanie bez vášho vedomia.